

AAN DE RAND

Uitgave van het

HET WERK DER DAKLOZEN v.z.w.

BLINDESTRAAT 6-8 – ANTWERPEN

Gesticht in 1939

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2022 | OKTOBER-NOVEMBER-DECEMBER

Nr. 196

www.hetwerkderdaklozen.be - adr@cawantwerpen.be
deelwerking van CAW Antwerpen

bpost

PB-PP | B- 714
BELGIE(N)-BELGIQUE

EINDFASE VERBOUWING

NIEUW INLOOPCENTRUM in het multifunctioneel centrum De Plataan

Het heeft allemaal veel langer geduurd dan gepland en het is flink duurder uitgevallen dan gehoopt. Maar eindelijk zit de renovatie van het gelijkvloers van de Blindenstraat 6-8 in de eindfase. Begin 2023 kan het nieuwe inloopcentrum voor dak- en thuisloze haar deuren openen! Het huidige inloopcentrum van De Steenhouwer in de Provinciestraat verhuist dan naar de vernieuwde locatie met grotere ruimten, meer licht en buitenlucht.

Het binnenplein werd helemaal heraangelegd met vier witte zitbanken onder de plataanboom, een reeks loc- kers voor de bezoekers en een fietsenstalling voor de medewerkers. De nieuwe centrale toegangsdeur geeft toegang tot het onthaal met drie gesprekslokalen en een grote ontmoetingsruimte. Daar kunnen mensen zich ontspannen, iets drinken of zich terugtrekken in de computerhoek. Deze ruimte wordt momenteel

afgewerkt zoals je kan zien op de foto. De refter werd uitgebreid en opgefrist. Alle nutsvoorzieningen beant- woorden opnieuw aan de huidige veiligheidsnormen. Het sanitair werd vergroot, enkele douches werden toegevoegd en er is een en betere toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

Het nieuwe inloopcentrum “De Noen” zal zeven dagen op zeven open zijn van 13 tot 19 uur voor een honderdtal mensen. Professionele hulpverleners van het Centrum voor Algemeen Welzijn (CAW) en vrij- willigers staan in voor hun onthaal, begeleiding en vorming. In de professioneel ingerichte keuken berei- den artikel 60ers, samen met vrijwilligers van **“De Steenhouwer”** onder leiding van een professionele kok maaltijden voor de gasten, maar ook voor enkele externe welzijnsorganisaties.

Het arbeidszorgcentrum **“De bakkerij”** behoudt haar sociaal ambachtelijke activiteiten op de eerste verdie- ping. Mensen leren er arbeidsvaardigheden aan onder begeleiding van het CAW. Ze bakken er brood en diverse koekjes op bestelling. Tijdens de verbouwing werd de oppervlakte van deze werking uitgebreid met een vergaderlokaal, een productieruimte en een afzon- derlijke kleedkamer met sanitair.

In “**De Moerbeï**” boven de polyvalente ruimte blijven vier studio’s beschikbaar voor mensen die zich voorbereiden op het doorstromen naar een vaste verblijfplaats. Het gebouw aan de straatkant wordt gebruikt als **kantoor- en vergaderruimte** voor verschillende sociale diensten, onder andere als uitvalsbasis voor de mobiele begeleidingsequipes.

Het tijdelijk **kamerwonen voor daklozen** werd ondertussen afgebouwd van 75 naar ongeveer 25 bewoners op dit moment. Dat is het logische gevolg van de keuze om het effectievere principe ‘Housing First’ toe te passen: eerst zorgen voor een vaste woning en vervolgens aan de andere problemen werken. Dus niet zoals vroeger: eerst een tijdelijke kamer geven van waaruit men de problemen aanpakt en vervolgens zoeken naar een definitieve woonst. Hierdoor komt er heel wat ruimte vrij in onze gebouwen.

Geleidelijk aan realiseren we onze droom van het **multifunctioneel centrum De Plataan!** Om de verdiepingen van onze gebouwen te ontsluiten en er een nieuwe invulling aan te geven is het installeren van een lift noodzakelijk. Bedoeling is de verdiepingen te renoveren tot ruime en moderne wooneenheden waarin alleenstaanden en/of studenten in clusters kunnen samenwonen. Er is dus nog heel wat werk aan de winkel en dat zal opnieuw heel wat kosten. We blijven hopen op uw financiële steun om ook deze volgende fasen te realiseren!

Op korte termijn hopen we dat onze bezoekers zich in de winterperiode snel thuis zullen voelen in het nieuwe inloopcentrum in de nabijheid van onze prachtige plataan! Wij wensen hen en ook jullie van harte een vredige kersttijd en een gezond nieuw jaar toe!

Bob Cools - Voorzitter Werk der Daklozen

DAK- EN THUISLOZE JONGEREN: verschillende profielen, ingewikkelde levensloop

Onder de 6.286 dak- en thuisloze personen die eind 2020 en begin 2021 geteld werden in negen steden en regio’s van het land, waren er 1.208 jongvolwassenen tussen 18 en 25 jaar – dat is bijna een op de vijf dakloze volwassenen. Hun situatie is het gevolg van een reeks negatieve levensgebeurtenissen in combinatie met mechanismen van sociale uitsluiting. Preventie, een aanpak op maat en geschikte huisvesting en begeleiding zijn hefboomen voor actie. Dat zijn de belangrijkste resultaten van een studie van UGent, KU Leuven en UCLouvain op vraag van de Koning Boudewijnstichting.

Om dak- en thuisloosheid effectief te bestrijden zijn er duidelijke, betrouwbare en vergelijkbare cijfers nodig. De Koning Boudewijnstichting zet zich daarom sinds 2020 samen met onderzoeksteams in, om regelmatige en uniforme tellingen van dak- en thuisloze personen in Vlaanderen en Wallonië te organiseren. Deze oefening leverde al gegevens op over de omvang van het fenomeen en het profiel van dak- en thuisloze personen in de steden Aarlen, Charleroi, Gent, Leuven, Namen en Luik, in de provincie Limburg, Zuidwest-Vlaanderen en de eerstelijnszone BraVio.

In combinatie met kwalitatief onderzoek laten de ingezamelde gegevens ook toe om in te zoomen op verschillende doelgroepen zoals dak- en thuisloze jongvolwassenen. Op vraag van de KBS hebben de onderzoeksteams van de groep 'Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek' (UGent), LUCAS (KU Leuven) en CIRTES (UCLouvain) de gegevens over dak- en thuisloze jongvolwassenen uitgediept. De onderzoekers hielden ook diepte-interviews met deze jongeren en met professionals op het terrein.

De profielen

Onder de 6.286 getelde dak- en thuisloze personen eind 2020 en begin 2021 waren 1.208 tussen 18 en 25 jaar – dat is een op de vijf van de dakloze volwassenen. Deze jongvolwassenen hebben specifieke profielkenmerken:

- 38,9% van de dakloze jongeren zijn vrouwen (tegen 29,4% bij 26+).
- 51,6% krijgt een leefloon (tegen 34,5% bij 26+).
- 45,9% leeft in 'verborgen' dakloosheid (tegen 30,8% bij 26+): zij slapen noodgedwongen bij vrienden of familie. De jongvolwassenen die we zien slapen in de publieke ruimten, zijn bijgevolg maar het topje van de ijsberg.
- 37,4% schrijft hun huisvestingssituatie toe aan conflicten met familie of vrienden (tegen 12,3% bij 26+).
- De dak- en thuisloze jongvolwassenen vormen een heterogene groep. We onderscheiden drie 'profielen': 'jeugdhulpverlaters' (24,2%), 'Belgen zonder hulpgeschiedenis' (29,4%) en 'nieuwkomers' (30,4%). Als we ze vergelijken valt op dat bepaalde huisvestingssituaties en bepaalde profielkenmerken meer voorkomen bij elk van deze groepen.

De oorzaken

- De cijfers tonen aan dat naast conflicten met familie of vrienden (37,4%) er ook andere veelvoorkomende oorzaken zijn van dak- en thuisloosheid bij jongvolwassenen: relatieproblemen(15%), immigratie (11,2%), uithuiszetting (10,4%), psychische problemen (10,2%).

- De verhalen van de jongvolwassenen en hun begeleiders tonen echter dat het onmogelijk is om lineaire oorzakelijke verbanden te leggen en dat hun levensloop complex, woelig en heftig is.
- Uit de diepte-interviews blijkt immers dat de situatie van dak- en thuisloze jongvolwassenen het gevolg is van een reeks negatieve levensgebeurtenissen(geweld, verslaving, opgroeien in kansarmoede, traumatiserend migratietraject...) gecombineerd met structurele uitsluitingsmechanismen (ontoegankelijke huisvesting, structurele armoede, reproductie van sociale ongelijkheid in het onderwijs,...).

De behoeften

Dak- en thuisloze jongvolwassenen en professionals identificeren veel behoeften en hefboomen tot actie. Onder meer:

- Kinderen, jongeren en gezinnen preventief ondersteunen, ook op school, om te vermijden dat ze dak- en thuisloos worden.
- Oplossingen op maat uitwerken, die huisvesting en begeleiding combineren, om de toegang van jongvolwassenen tot sociale huisvesting en de private huurmarkt te verbeteren.
- Een specifieke aanpak uitwerken voor de transitie naar volwassenheid die rekening houdt met de specificiteit van jongvolwassenen en die de continuïteit verzekert tussen hulp aan jongeren en hulp aan volwassenen. Ruimte geven voor experimenteren en toch steun en bescherming bieden.
- Een intensieve begeleiding organiseren door één trajectbegeleider die de tijd neemt om te werken op het tempo van de jongvolwassene.

Bijkomende acties van de KBS

Eind 2022 zal de KBS de organisatie van tellingen ondersteunen in 10 nieuwe zones in Vlaanderen (Antwerpen, Boom-Mechelen-Lier, arrondissement Brugge, Midwest, Middenkust, (zorg)regio Kempen, Waasland), in de Duitstalige Gemeenschap en in Wallonië (Doornik, Geldenaken, Waver, Grez-Doiceau, Ottignies-Louvain-la-Neuve, Chaumont Gistoux, Walhain, Nijvel, Tubize, Rebecq). Deze tellingen zullen bijkomende gegevens opleveren en een extra licht werpen op dak- en thuisloosheid, zodat overheden een efficiënt en gericht beleid kunnen uitwerken.

JOKKE

Oudgedienden van De Steenhouwer en trouwe bezoekers van ons Mosselseest herinneren zich vast en zeker Joke Schreurs nog. Op verschillende edities van het festival was hij aanwezig als begenadigd muzikant. Het feit dat Joke zo vaak van de partij was, was een duidelijke blijk van sociaalvoelendheid. En alsof dat nog niet voldoende bewijs was, begroeten we Joke nu ook als vaste medewerker van ons inloophuis. Samen met de vrijwilligers zorgt Joke voor een veilige, warme en comfortabele omgeving. We vroegen hem wat dat meer concreet inhoudt.

Joke Schreurs: “Het is belangrijk om tussen de cliënten te zijn. Zo maak je contact met hen, voel je de sociale dynamiek in de groep, laat je zien dat je present bent en werk je aan vertrouwen. Om op die manier ook een ondersteuningsvraag te kunnen vormen en steun te kunnen bieden in het dagelijks leven. Daarnaast werken we in team met het keuken- en poetspersoneel aan een hygiënische omgeving. Er zijn ook praktische zaken als het voorzien van koffie, soep, een laadplek voor GSM's, computers, enz.”

AdR: Welke eigenschappen zijn er belangrijk om in deze sector te werken, Joke?

Joke Schreurs: “Geduld, levenservaring, een zekere kennis van de sociale kaart en wetgeving. Begrijpen waar de gevoeligheden kunnen zitten bij mensen, de bereidheid hun taal te spreken zorgt voor een vertrouwd gevoel en daar zijn ze vaak heel blij om. Inzicht hebben in de sociale hiërarchie en transacties en bovenal in team kunnen werken... En je moet zeker niet bang zijn om je handen vuil te maken.”

AdR: Waar zitten de uitdagingen in deze job?

Joke Schreurs:
“Het professionalisme. Soms zijn er cliënten die het bloed

van onder je nagels halen. Anderen raken je echt als mens. Beleefd en professioneel blijven kan dan wel eens een uitdaging zijn. Een andere uitdaging is weten waar je job begint en eindigt. Dat is een leerproces. Zo is onze taak niet om te bemiddelen op straat of politietaken op te nemen, maar wel te zorgen voor een goede en veilige sfeer binnen onze werking.”

AdR: Als je iets kleins kon veranderen aan de werking van de organisatie, wat dan?

Joke Schreurs: “Al dat vergaderen (lacht)”

AdR: Wat vind je van de verhuizingen?

Joke Schreurs: “Vaak is de Infrastructuur ondermaats. De gebouwen zijn altijd gebouwd met een andere functie en achteraf worden ze dan gebruikt om daklozen op te vangen. Hopelijk is de komende verhuizing een verbetering.”

‘Herhuisvesting daklozen kost evenveel als beheersing’

In eerdere edities van Aan de Rand pleitten wij reeds verschillende keren voor de Housing First benadering. Housing First betekent letterlijk wat je leest. Eerst een dak boven het hoofd! Dan pas de andere problemen aanpakken. Het is een methodiek die ingezet wordt als oplossing voor de meest kwetsbare daklozen. Met Housing First schuiven we onvoorwaardelijke huisvesting als basisrecht naar voor. Nu blijkt dat er ook puur economische redenen zijn waarom Housing First onze aandacht verdient. Een persbericht leert ons het volgende over een Brussels

onderzoek: “Uit de laatste daklozentelling in november 2020 blijkt dat in Brussel 5.313 mensen op straat leven. De maatschappelijke kosten ervan – noodopvang, straathoekwerk, OCMW-hulp, gezondheidszorg of juridische diensten, maar ook verloren overheidsinkomsten – komen neer op zo’n 30.000 tot 85.000 euro per persoon. Hen herhuisvesten volgens een model dat dakloze mensen duurzaam van straat helpt, zou afhankelijk van het woningtype, vervangingsinkomen en de begeleiding neerkomen op 33.000 tot 70.000 euro per jaar per persoon”.

De medewerkers van het Werk der Daklozen, De Steenhouwer en De Plataan wensen jullie een Zalig Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar.

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen? Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via **eboonet@skynet.be**.
Als u de voorkeur geeft aan pen en papier of de telefoon dan treft u ons op
Het Werk der Daklozen, Aan de Rand, t.a.v. Etienne Boonet,
Blindestraat 6, 2000 Antwerpen. 0475 26 05 70

Gestructureerde mededeling **623/3706/30039**

Beste Sympathisanten, Beste vrienden

Misschien bent u één van onze schenkers. Dan is wat volgt niet onbelangrijk voor wie via de Koning Boudewijnstichting stort! Het rekeningnummer is hetzelfde gebleven (BE10-0000-0000-0404) maar de gestructureerde mededeling ziet er nu als volgt uit: **623/3706/30039**

Een correcte mededeling laat de Koning Boudewijnstichting toe om uw eventuele gift snel te identificeren en te koppelen aan ons project!

Alvast bedankt voor uw steun en uw blijvende sympathie!

Bob Cools, Voorzitter

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen.
Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE 23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen. U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10-0000-0000-0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 623/3706/30039